Policy Brief

PB

Volume 13

Issue 224 • OCT 2025

ยาพาโซพานิบและยาซูนิทินิบ: แม้ว่ายังไม่คุ้มค่าฯ แต่เป็นทางเลือกสำหรับการรักษาผู้ป่วยมะเร็งไตระยะแพร่กระจายที่ยังไม่เคยได้รับการรักษาด้วยยามาก่อน

Highlight

- ในปี พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2557 มีการศึกษาความคุ้มค่าของการใช้ยาซูนิทินิบ (sunitinib) เป็นการรักษาลำดับแรก (first-line therapy) ในผู้ป่วยมะเร็งไตระยะแพร่กระจาย (metastatic renal cell carcinoma: mRCC) พบว่า ยังไม่มีความคุ้มค่าสำหรับประเทศไทย
- ปัจจุบัน การรักษาผู้ป่วย mRCC ด้วยยาในบัญชียาหลักแห่งชาติยังไม่ครอบคลุม ประกอบกับมียาชื่อสามัญ (generic drug) จำหน่ายในประเทศไทย จึงเป็นที่มาของการศึกษาเพื่อขยายสิทธิการรักษาผู้ป่วย และปรับปรุงข้อมูลให้สอดคล้องกับบริบทเชิงนโยบายด้านสุขภาพ
- การประเมินความคุ้มค่าด้วยมุมมองทางสังคม พบว่า การรักษาผู้ป่วย mRCC ด้วยยาพาโซพานิบ (pazopanib) และยา sunitinib เป็น first-line therapy ยังไม่มีความคุ้มค่าในบริบทประเทศไทย ณ ความเต็มใจจ่าย 160,000 บาทต่อปีสุขภาวะ
- หากบริษัทยาลดราคายา pazopanib และยา sunitinib ลงประมาณร้อยละ 80 จากราคาปัจจุบัน จะทำให้การรักษาผู้ป่วย mRCC มีความคุ้มค่าสำหรับประเทศไทย

มะเร็งไตระยะแพร่กระจายกับการรักษาในปัจจุบัน

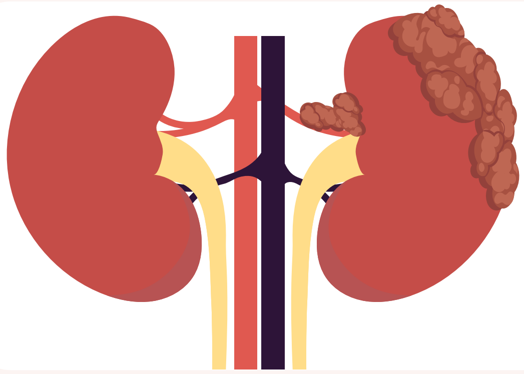

มะเร็งไต (renal cancer)

พบได้เป็นลำดับที่ 14 ของมะเร็งทั่วโลก

ส่วนใหญ่เกิดในเพศชายและผู้สูงอายุ

การรักษาผู้ป่วยมะเร็งไตขึ้นอยู่กับระยะของโรคที่จำแนกตาม Tumour-Node-Matastasis (TNM classification) **แบ่งการรักษาเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ**

1 ระยะเฉพาะที่ของโรค (localized)

มีแนวทางการรักษาหลัก คือ การผ่าตัด

2 ระยะลุกลาม (locally advanced) หรือระยะแพร่กระจายไปยังอวัยวะอื่น (metastatic)

มีแนวทางการรักษาหลัก คือ การรักษาเชิงระบบ (systemic therapy) หรือการให้ยาเข้าสู่กระแสเลือดและกระจายไปทั่วร่างกาย โดยการรักษานี้จำแนกผู้ป่วยออกเป็น 3 กลุ่มตามความเสี่ยงของเกณฑ์ International Metastatic RCC Database Consortium (IMDC) เพื่อพยากรณ์ผลการรักษาและช่วยเลือกแนวทางการรักษาที่เหมาะสมที่สุดต่อผู้ป่วยแต่ละกลุ่ม

แนวทางเวชปฏิบัติระดับสากล

eau ESMO NCCN

แนะนำให้ใช้ยา pazopanib หรือยา sunitinib เป็นการรักษาลำดับแรกในผู้ป่วย mRCC ทุกกลุ่มความเสี่ยงตามเกณฑ์ IMDC
อย่างไรก็ตาม ยากลุ่มนี้ยังไม่ถูกบรรจุอยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานของประเทศไทย ส่งผลให้การดูแลผู้ป่วยยังจำกัดอยู่ที่การรักษาแบบประคับประคอง

ยาคุ้มค่าหรือไม่...เมื่อเทียบกับการรักษาประคับประคอง

ผลการวิเคราะห์ต้นทุนอรรถประโยชน์ในมุมมองทางสังคม สำหรับยา pazopanib และยา sunitinib เมื่อเปรียบเทียบกับการรักษาประคับประคอง พบว่า การได้รับยา pazopanib และยา sunitinib มีผลเพิ่มปีชีวิตและปีสุขภาวะ แม้จะมีต้นทุนตลอดชีวิตสูงกว่าการรักษาแบบประคับประคอง เมื่อคำนวณอัตราส่วนต้นทุนประสิทธิผลส่วนเพิ่มมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ความเต็มใจจ่ายของประเทศไทย ที่กำหนดไว้ที่ **160,000 บาทต่อปีสุขภาวะ**

	การรักษาในปัจจุบัน (การรักษาแบบประคับประคอง)	การรักษาทางเลือก	
		pazopanib	sunitinib
ต้นทุน (บาท)	186,000	436,000	442,000
ปีชีวิต (ปี)	0.684	1.492	1.478
ปีสุขภาวะ (ปี)	0.377	0.901	0.897
ผลต่างของต้นทุน (บาท)	ค่าอ้างอิง	250,000	278,000
ผลต่างของปีชีวิต (ปี)		0.808	0.794
ผลต่างของปีสุขภาวะ (ปี)		0.524	0.520
อัตราส่วนต้นทุนประสิทธิผลส่วนเพิ่ม (บาทต่อปีสุขภาวะ)		477,000	534,000

ดังนั้น ยา pazopanib และยา sunitinib ยังไม่มีความคุ้มค่าฯ ในบริบทของประเทศไทย ณ ราคายาปัจจุบัน

หากบริษัทยาสามารถลดราคายา pazopanib เหลือ 41 บาทต่อเม็ด หรือลดลงร้อยละ 77 จากราคาปัจจุบัน หรือลดราคายา sunitinib เหลือ 67 บาทต่อเม็ด หรือลดลงร้อยละ 78 จากราคาปัจจุบัน
จะทำให้เกิดความคุ้มค่า

ภาระงบประมาณที่ต้องเผชิญ

ผลการวิเคราะห์ผลกระทบด้านงบประมาณ หากรัฐบาลสนับสนุนการใช้ยา pazopanib หรือยา sunitinib สำหรับรักษาผู้ป่วย mRCC ที่ยังไม่เคยได้รับการรักษาด้วยยามาก่อน ในมุมมองของกองทุนประกันสุขภาพ ภายใต้กรอบระยะเวลา 5 ปี โดยประมาณการผู้ป่วยเริ่มต้นจำนวน 2,050 คน และผู้ป่วยรายใหม่ จำนวน 399 คนต่อปี พบว่า

หากผู้ป่วยได้รับยา
pazopanib

จะมีภาระงบประมาณที่ต้องลงทุนเพิ่มโดยเฉลี่ยต่อปี 159 ล้านบาท

ในระยะเวลา 5 ปี ต้องลงทุนเพิ่มทั้งหมด 797 ล้านบาท

หากผู้ป่วยได้รับยา
sunitinib

จะมีภาระงบประมาณที่ต้องลงทุนเพิ่มโดยเฉลี่ยต่อปี 182 ล้านบาท

ในระยะเวลา 5 ปี ต้องลงทุนเพิ่มทั้งหมด 909 ล้านบาท

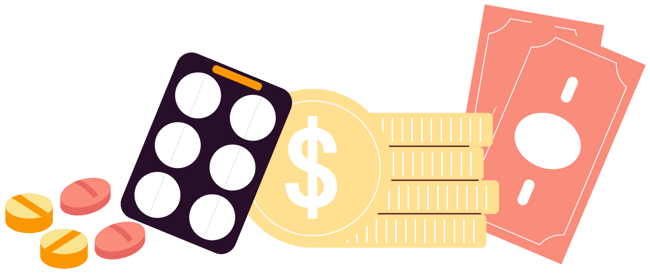

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- เนื่องจากผลการประเมินด้านประสิทธิผล ต้นทุน และผลลัพธ์ด้านสุขภาพแสดงให้เห็นว่ายาทั้งสองชนิดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น สามารถพิจารณาเลือกใช้ยาใดก็ได้ โดยพิจารณาจากราคายาเป็นหลัก
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาต่อรองโดยพิจารณาจากราคายาเป็นหลักราคายา pazopanib ให้ลดลงเหลือเม็ดละ 41 บาท (200 มิลลิกรัมต่อเม็ด) หรือยา sunitinib ให้ลดลงเหลือเม็ดละ 67 บาท (12.5 มิลลิกรัมต่อเม็ด) เพื่อให้การบริหารงบประมาณเกิดประสิทธิภาพและเพิ่มการเข้าถึงการรักษาผู้ป่วย mRCC
- หากบรรจุยา pazopanib หรือยา sunitinib เป็นการรักษาลำดับแรกในผู้ป่วย mRCC ควรกำหนดเกณฑ์การรักษาในกลุ่มประชากรที่มีความจำเป็นในการเข้าถึงการรักษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีระบบกำกับติดตามเพื่อประเมินผลการรักษาในสถานการณ์จริงของประเทศไทย และช่วยให้เกิดการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล

ข้อจำกัดและแนวทางวิจัยในอนาคต

เนื่องจากจำนวนผู้ป่วย mRCC มีจำนวนค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ป่วยมะเร็งชนิดอื่น จึงมีข้อจำกัดด้านข้อมูลทั้งในส่วนของ 1) ประสิทธิผลของการรักษาประคับประคองการรักษาด้วยยา pazopanib และยา sunitinib ในบริบทของประเทศไทย ซึ่งควรมีระบบติดตามผู้ป่วยอย่างเป็นระบบ เพื่อทำความเข้าใจปัจจัยที่มีผลต่อความคุ้มค่าของนโยบายในระยะยาว และ 2) ข้อมูลเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาในสถานการณ์จริง (real-world evidence) ของผู้ป่วยไทย อาจแตกต่างจากผลการศึกษาทางคลินิก จึงควรมีระบบติดตามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากยาที่เกิดขึ้นเมื่อมีการนำยามาใช้ในประเทศไทย

ทั้งนี้ หากในอนาคตมีการเก็บข้อมูลดังกล่าวที่ตรงกับกลุ่มประชากรในประเทศไทย ควรพิจารณาวิเคราะห์ผลการศึกษาใหม่อีกครั้ง เพื่อให้สะท้อนกับบริบทของประเทศไทยให้มากที่สุด

เกี่ยวกับการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการประเมินเทคโนโลยีด้านยาแบบรวดเร็ว (rapid health technology assessment: rapid HTA) ตามแนวทางการประเมินเทคโนโลยีด้านสุขภาพเพื่อคัดเลือกยาเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2567 ของคณะทำงานด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข ภายใต้คณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ ทำการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์และวิเคราะห์ผลกระทบด้านงบประมาณของยา pazopanib และยา sunitinib ในการรักษาผู้ป่วยมะเร็งไตระยะลุกลามเฉพาะที่หรือแพร่กระจายที่ยังไม่เคยได้รับการรักษาด้วยยามาก่อน เปรียบเทียบกับการรักษาประคับประคอง ใช้แบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ Markov model คาดการณ์ต้นทุนและผลลัพธ์ทางสุขภาพตลอดชีวิตของผู้ป่วย โดยใช้มุมมองทางสังคม และวิเคราะห์ผลกระทบด้านงบประมาณที่เกิดขึ้นในกรอบเวลา 5 ปี โดยใช้มุมมองของกองทุนประกันสุขภาพ สำหรับตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลอง ได้จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งในและต่างประเทศ รวมไปถึงการทวนสอบกับผู้เชี่ยวชาญ

สแกน QR code เพื่อติดตามงานวิจัย

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ "การศึกษาแบบรวดเร็ว (rapid HTA) ในการประเมินความคุ้มค่าและผลกระทบด้านงบประมาณของยา pazopanib และยา sunitinib ในการรักษาผู้ป่วยมะเร็งไตระยะลุกลามเฉพาะที่หรือแพร่กระจายที่ยังไม่เคยได้รับการรักษาด้วยยามาก่อน"

โดย ภญ.ธมลวรรณ ดุลสัมพันธ์, ดร.ฐิตา จงสมจิตต์, และ ดร. ภญ.ปฤษฐพร กิ่งแก้ว

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

ผู้เขียน

ดร.ฐิตา จงสมจิตต์

ภญ.ธมลวรรณ ดุลสัมพันธ์

ดาวน์โหลด Policy brief ฉบับอื่น ๆ ได้ที่ https://www.hitap.net/resources/downloads

HITAP เป็นองค์กรวิจัยที่ศึกษาผลกระทบทั้งบวกและลบจากการใช้เทคโนโลยีหรือนโยบายด้านสุขภาพเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจดำเนินนโยบายของภาครัฐ เช่น คณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นต้น รวมถึงทำการประเมินเพื่อพัฒนาองคาพยพต่าง ๆ ในองค์กรภาครัฐ

ติดต่อ: มูลนิธิเพื่อการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
สำนักงานใหญ่ : 88/22 หมู่ที่ 4 อาคาร 6 ชั้น 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. : 0 2590 4549, 0 2590 4374-5
โทรสาร : 0 2590 4369
อีเมล: **comm@hitap.net**
เว็บไซต์: **www.hitap.net**

CC BY NC ND
งานนี้ได้รับอนุญาตภายใต้ครีเอทีฟคอมมอนส์ แสดงที่มา ไม่ใช้เพื่อการค้า ไม่ดัดแปลง

hitap.net | HITAPTHAILAND | @hitap_thailand | HITAP_Thailand | hitap thai | @hitapthailand

HITAP Health Intervention and Technology Assessment Program FOUNDATION